

A FÖLDMÉRŐK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGÉNEK MUNKAHETE ATHÉNBAN

A Földmérők Nemzetközi Szövetségének (FIG) sora következő Munkahete 2004 májusában zajlott le Athénban. Erről szóló beszámolóknak első része egy összefoglaló, új keletű áttekintésben a FIG működéséről, második részében a FIG eddigi magyar vonatkozásairól adunk tájékoztatást. Magáról a Munkahétről a harmadik részben számolunk be, a magyar szereplésről pedig a negyedik részben.

1. A FIG működéséről

A Földmérők Nemzetközi Szövetsége (elfogadott angol nyelvű megjelölés: International Federation of Surveyors, a francia nyelvű megjelölésből származó rövidítése pedig: FIG) az egyetlen olyan nemzetközi szervezet, amelyik minden földmérési témát átölel. Ebbe beletartozik a kataszter, a földügy, a térinformáció kezelése, a helymeghatározás és mérési technológiák, a hidrográfia, a mérnökgeodézia, a tértervezés, a földértékelés és kezelés, továbbá a kivitelezés-szervezés. A FIG-nek több mint 120 országból vannak tagszövetségei és más típusú tagszervezetei. A tagszövetségek több mint 230 ezer földmérő szakembert képviselnek. Az 1878-ban alapított FIG-et az olyan nem-kormányzati szervezetek is elismerik, mint az Egyesült Nemzetek Szervezete és annak szakosított szervezetei.

1.1. Tagság a FIG-ben

A FIG bázisát az országokban működő szakmai tagszövetségek teszik ki, amelyek teljes jogú képviselletté, választási és szavazati joggal, teljes mértékű publikációs lehetőségekkel rendelkeznek, továbbá a FIG minden dokumentációját kézhez kapják. Ezek fizetik a tagsági díj többségét. A tagság egy további változata az ún. pártoló tagság, melyre általában az országok költségvetési szakmai intézményei jogosultak, viszonylag alacsony éves tagdíj fejében. Delegálási joggal rendelkeznek, és megkapják a FIG publikációit, újságait és beszámoló jelentéseit, szavazati joggal nem rendelkeznek. Hasonló alacsony szintű kapcsolati formát hordoz az ún. levelezői tagság, amely egy lehetséges elő-állapot a tagszövetséggé alakuláshoz. A FIG akadémiai tagjai az országok felsőfokú oktatási intézményeiből és akadémiai vonalairól kerülnek ki. Az ötödik tagsági forma az ún. testületi tagság, amellyel a különböző nemzeti vagy nemzetközi alapon működő műszer-, hardver- és szoftvergyártó és -forgalmazó cégek rendelkeznek, s így elsősorban jelentős támogatási eszközeik miatt bírnak fontossággal a FIG működésében.

1.2. A FIG ügyvitele

A FIG-ben a legmagasabb tisztség a FIG elnök kezében van. A jelenlegi elnök *Holger Magel* professzor Németországból, a Münchener Egyetemről.

Az ügyvitel különböző ágaiban az elnököt a FIG elnökhelyettesek segítik: *Andreas Drees*, *Bettina Petsold*, *Ralf Schroth* Németországból és *T. M. Won Hong-Kongból* (Kína).

Fontos tisztséget jelent, és a FIG működésének lelkét képezi a FIG szakmai bizottságainak, az Állandó Bizottságoknak az elnöki ügyviteli szintje. Tíz bizottsági elnök működik, az alábbi bizottságok élén (zárójelben a bizottság elnökének a neve szerepel):

- 1. Bizottság: Szakmai szabványok és gyakorlat (*Klaus Rürup*),
- 2. Bizottság: Szakoktatás (*Pedro Caveró*),
- 3. Bizottság: Térbeli információk kezelése (*Gerhard Muggenhuber*),
- 4. Bizottság: Hidrográfia (*Adam Greenland*),
- 5. Bizottság: Helymeghatározás és mérés-technológiák (*Matt Higgins*),
- 6. Bizottság: Mérnökgeodézia (*Svend Kold Johanssen*),
- 7. Bizottság: Kataszter és földügy (*Paul van der Molen*),
- 8. Bizottság: Térbeli tervezés és fejlesztés (*Diane Dumaschie*),
- 9. Bizottság: Ingatlanok értékelése és kezelése (*Stephen Yip*),
- 10. Bizottság: Kivitelezések gazdaságtana és kezelése (*Andrew Morley*).

További fontos funkció a FIG Kongresszus igazgató, amely tiszte *Thomas Gollwitzer* tölti be. Különböző akciók és támogatások megvalósítására működik a FIG Alapítvány, amelynek elnöke *John Hohol*. További ügyviteli tisztségviselési funkciókat jelentenek a tiszteletbeli elnök, a nagy szakmai múlttal rendelkező tiszteletbeli tagok, valamint a FIG Állandó Intézményei és azok vezetői.

A FIG ügyviteli, szervezési és nyilvántartási, valamint nemzetközi kapcsolattartási központi feladatát a FIG Állandó Irodája viszi, amelynek vezetői tisztségét nem választott úton, hanem pályázattal tölti be az Iroda igazgatója, aki jelenleg az igen nagy népszerűséget kivívó finn *Markku Villikka*. Az Iroda Koppenhágában működik, a FIG költségvetésének a terhére.

1.3. Irányító testületek

Az egyik leglényegesebb irányító testület a FIG Tanács, amelynek tagjai az elnök, az alelnökök és a kongresszus igazgatója.

A demokratikus és az átfogó szintű ajánlások és döntések ügyében az ACCO elnevezésű, Bizottsági

Tisztségviselők Tanácsadói Testülete (angolul: Advisory Committee of Commission Officers) illetékes. Ennek tagjai a Tanács tagjai és a szakmai állandó bizottságok elnökei.

1.4. Képviselési és munkafórumok

A legmagasabb szintű képviselési fórum a FIG Kongresszusa, amelyet a FIG négyévente hív össze. További képviselési és munkafórum a FIG Közgyűlése, amely évente legalább egyszer jön össze, általában a FIG Munkahét alkalmával. Tovább munkafórum a Tanács ülése és az ACCO ülése, melyek azonban csak a már említett vezetői köröket érintik. Évente rendez meg a FIG az ún. Munkahetet, amely előadások, munkaműhelyek és vezetői találkozók, valamint közgyűlés lebonyolítására ad alkalmat.

Külön kategóriát jelent a FIG szakmai Állandó Bizottságainak önállóan vagy másik bizottsággal közösen megszervezett ún. bizottsági ülései, amelyeken a bizottság vezető és progresszív tagjai találkoznak, és a munkaprogramok kidolgozásával, azok megvalósításával, a végrehajtott munkák eredményeinek bemutatásával és elemzésével foglalkoznak. A regionális konferenciák különleges munkaműhely jelentenek a világ valamennyi, a gazdasági fejlődési, környezeti problémák által érintett, külön érdeklődésre számot tartó régióiban. További munkafórumot jelentenek az általában bizottsági szinten szűkebb érdekeltséggel megszervezett, egy vagy több állandó bizottságot érintő szakmai találkozók.

1.5. A FIG információs fórumai

A FIG esetében olyan szakmai szövetségről van szó, amelynek tagjai és résztvevői a világ minden tájáról megjelennek. Az országok, a fejlődési szint, a közgazdasági szabályozók, a politikai háttér, a környezet, a szakmai trendek nagyon változatosak. A kommunikációs eszközöket ehhez illeszkedően kell alkalmazni. erre szolgálnak a FIG különféle információs fórumai. Egyik, legáltalánosabban elérhető információs vonalat képviseli a FIG e-Newsletter elnevezésű hírközlési web-oldala. Folyamatosan karbantartott és jelenleg elektronikus világhálón működtetésre beindított információs fórum a világ földmérőinek a FIG által szervezett Referencia könyvtára.

A FIG munkája során a tagszervezetek által fontosnak tartott és progresszív szakemberek által megfogalmazott, a FIG különböző fórumain elfogadott FIG Nyilatkozatok jelentik a földmérők és térképészek környezettel, társadalommal, politikával, gazdasággal való kapcsolatának és az irányadó szakmai trendek megfogalmazásának az alapvető dokumentumát (ilyen, pl.: „Nyilatkozat a katasztróráról”; „A földügyről

és a fenntartható fejlődésről” szóló Bathurst-i Nyilatkozat; a FIG Agenda 2001; „Nyilatkozat a nők földhöz való jogairól” stb.).

A konferenciák, a kongresszusok és egyéb munkatételek előadásainak szakmailag is átvizsgált gyűjteményei képezik a FIG gyűjteményes köteteket, az ún. FIG Proceedings-eket, amelyek manapság már CD-n jelennek meg, és a FIG web-oldalán is elérhetőek. A FIG ügyviteli rendjének, a különböző irányítói testületi- és munkatalálkozók eseményeinek és döntéseinek az információit a FIG Emlékeztető és az Elnöki levelek tartalmazzák.

1.6. Kooperáció

A FIG, mint szervezet – részben a FIG vezetői testületein és fórumain keresztül – magas szintű együttműködést folytat

- az Egyesült Nemzetek Szervezetével és annak szakosított szervezeteivel,
- a regionális és kontinentális szinten működő szakmai és gazdasági szervezetekkel (pl. a Közép-amerikai Földmérő Szervezettel),
- továbbá a szakmai világszövetségekkel, mint pl. az IAG Nemzetközi Geodéziai Társaság, az ICA Nemzetközi Térképészeti Társaság, az IHB Nemzetközi Hidrológiai Iroda, az ICSU Nemzetközi Tudományos Tanács, az IVSC Szabványértékelési Bizottság és a HABITAT Szakmai Fórum stb.

2. A FIG magyar vonatkozásai

A FIG munkájában a magyar földmérők mindig is aktívan részt vettek. Az elmúlt évtizedek eseményeiről és eredményeiről itt nem kívánunk szólni, csupán a jelenlegi helyzetet szeretnénk tájékoztatási céllal felidézni. A FIG magyar oldali tagszövetsége a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT), amely elnöki szinten képviselteti magát, esetenként az MFTTT elnöke által megbízott személyen keresztül. Ugyancsak magyar részről a FIG akadémiai tagja a Nyugat-Magyarországi Egyetem, amelyet a Geoinformatikai Főiskolai Kar által a Kar főigazgatója képvisel. Ma, már az athéni munkahét után, a FIG pártoló tagja a FÖMI, amelyet annak főigazgatója képvisel.

A magyar oldali FIG tevékenység az MFTTT keretében működő FIG Magyar Nemzeti Bizottság (MNB) vonalán folyik. A FIG MNB elnöke dr. Márkus Béla, titkára Zalaba Piroska. Az MNB tagjai a FIG Állandó Bizottságokba delegált alábbi magyar kollégák: az 1. Bizottságba Ponicsán Gábor, a 2. Bizottságba dr. Otófi Rudolf, a 3. Bizottságba dr. Mihály Szabolcs, a 4. Bizottságba Jakus György, az 5. Bizottságba dr. Busics Görgy, a 6. Bizottságba Takács Bence, a 7. Bizottság-

ba Osskó András, a 8. Bizottságba dr. Hőna Eszter, a 9. Bizottságba dr. Forgács Zoltán, a 10. Bizottságba Bíró Gyula.

A magyar oldali FIG tevékenység értékelésekor fontos megemlíteni, hogy a legaktívabb és nemzetközi fórumokon is elismert együttműködés és munka a 2., a 3. és a 7. Bizottság keretei között folyik, elsősorban munkafórumok hazai megszervezésével, külföldi FIG munkafórumokon való részvétel formájában, előadások megtartásában. Itt kell megemlíteni, hogy a magyar oldali FIG web-oldal szervezése a NyME Geoinformatikai Főiskoláján folyik, együttműködve a FÖMInél szervezett MFTTT web-oldallal, mely utóbbi a hazai szakértésügyi élettel és további nemzetközi együttműködések (ICA, ISPRS) bemutatásával is foglalkozik. (Ez utóbbi szerkesztés alatt áll.)

3. FIG Munkahét Athénban, 2004

A FIG a soron következő, 2004. évi Munkahétét Athénban szervezte 2004. május 22–27. között. E világtalálkozóznak a szervezője – a FIG mellett – a Görög Műszaki Kamara (TEE) és a Görög Tájélmérnök és Földmérők Szövetsége (ATM) volt.

A találkozó helyszíne a résztvevők számára kitűnő lehetőséget kínált arra, hogy az Olimpia szellemét a földmérők is átérezhessék, és megismerhessék azokat az előkészületeket Athénban, amelyek a várost jelentős mértékben átalakították az augusztusi Olimpiai Játékok eseményére.

A Munkahéten több mint 400 küldött volt jelen a világ 67 országából. A Munkahéttel egyidejűleg a görögök számára az ő nemzeti, ún. 1. HARSE konferenciájuk jelentett kitűnő alkalmat a nemzetközi szakemberekkel való találkozásra, az Intercontinental Athenaeum konferencia helyszínén. Az athéni Munkahétet a szervezők a legnagyobb találkozók közé tartozónak nyilvánították, természetesen nem beleértve a négyévenként megrendezett FIG kongresszusokat.

A FIG Munkahét során az alábbi jelentős szakmai események voltak: a FIG Tanács ülése, a FIG ACCO ülése, FIG Közgyűlés, plenáris ülések, szekcióülések, munkaműhely találkozók. Az irányítói testületi ülések és a Közgyűlés jelentős eseménye volt az új tagfelvételek megvitatása és a FIG Bizottságai jövőbeli elnökeinek megválasztása.

A Munkahét szakmai programjában összesen 29 szekcióülés és 9 munkaműhely találkozó szerepelt, amelyek kitértek a régészeti felmérésekre, a felmérés történelmére, a hidrográfiára és az alulképviselet országok földmérési tevékenységére is. A szekcióüléseken több mint 200 előadás hangzott el, amelyeket a FIG Proceedings konferencia előadás-gyűjtemény tar-

talmaz. A szekciók tematikája mind a tíz Bizottság tevékenységét átölelte. Eredményesnek minősíthető az is, hogy több olyan bizottsági együttes szekció ülés volt, amellyel a korábbi találkozókat is sikerült felülmúlni, és amelyek lényeges javulást hoztak az előadások minőségében, és nem utolsósorban bővítették a hallgatói kört. A Geodézia és Kartográfia olvasói számára az alábbiakban érzékeltetni szeretnénk szakmánk irányzatait, érdeklődésre számító témáit és a szakmai trendeket.

a) Szekcióülések témái:

- követendő gyakorlat a földügy és a kataszter terén,
 - nemzeti téradat-infrastruktúrák fejlesztése,
 - szabványok, minőségbiztosítás és kalibráció,
 - a szakma múltja és jövője,
 - jól működő földügyi igazgatás kialakítása,
 - a nemzeti téradat-infrastruktúra és adatelosztás (két szekció),
 - alkalmazott vonatkozási rendszerek (két szekció),
 - híd a következő nemzedék felé,
 - közcélú térinformatika,
 - helymeghatározás és mérési technológiák: GNSS hálózatok, lézeres letapogatás, fotogrammetria (három szekció),
 - településfejlesztés, költségek és finanszírozás,
 - jól működő földügyi technológiai megoldások (három szekció),
 - tértervezés a fenntartható fejlődés jegyében (két szekció),
 - korszerű tananyag modellek (két szekció),
 - deformáció mérés és elemzés,
 - újfajta földtörvények és földreform törvények hatása a jól működő földügyre,
 - szakmai tapasztalatok hasznosítása az oktatásban,
 - térbeli információk szervezése (két szekció),
 - fejlődési trendek a kül- és belterületi földterületek kezelésében,
 - e-kereskedelem és e-kormányzat – együtt a jövőért,
 - mérnökgeodézia az ipar és a kivitelezés szolgáltatásában,
 - tervezés, földértékelés és a környezetvédelem,
 - földértékelési módszerek és alkalmazások.
- #### b) Munkaműhely találkozók témái:
- alulképviselet földmérői csoportok összefogása,
 - a földmérés és mérés technológiák története,
 - vízügyi térképezés,
 - oceanográfia,
 - függőleges vonatkozási rendszerek a nagy vízi-leltésítmények számára,
 - régészeti felmérések.

A szekcióüléseken a résztvevők száma és aktivitása igen magas volt. Általános volt az a vélemény, hogy a Munkahét folyamán bemutatott előadások minősége

felülmúlta a legtöbb korábbi FIG munkatalálkozón elhangzott előadásokét. Három plenáris ülés emelkedett ki. Külön említésre méltó *Gerhard Beutler* professzor (az IAG elnöke) előadása, *Takemi Chiku* asszony előadása az ENSz szakosított szervezetétől, továbbá a földügy nemzetközileg is elismert olyan szakértőinek az előadása, mint *Bengt Kjellson*, az ENSz európai gazdasági bizottsága keretében működő WPLA elnöke és *Herge Onsrud*, a földügy, a közgazdaság, a piac és politika kapcsolatának ismerője és elemzője. A harmadik plenáris ülésen hangzottak el az igen nagy érdeklődésre számítható, a környezetvédelemmel és a kockázatkezeléssel foglalkozó előadások, amelyeket a FIG neves előadói, a német *Theo Kötter* professzor és a dán *Stig Enemark* professzor tartottak.

A Munkahét keretében a nemzetközi műszer- és szoftvergyártó cégek kiállítása és a soron következő FIG események ismertetése is színvonalasan zajlott le. Külön érdeklődésre tartott számot az „Ókori görög technológia és mérőműszerek” speciális kiállítás, amelyet az Ókori Görög Technológiai Tanulmányok Társaság szervezett. Ez utóbbi, természetszerűleg, a csillagászat és a topográfiai felmérés tárgyköréhez tartozott.

A műszaki kirándulások alkalmával a résztvevők eljuthattak az Olimpiai Játékok színhelyéül szolgáló objektumokhoz, jól szervezeten meglátogathatták a Görög Kataszteri Szolgálat intézményét. Megtudhatták azt is, hogy a görögöknek miképpen sikerült az EU pénzügyi támogatásból részesedniük a kataszter fejlesztése érdekében.

A Munkahét programjában szerepeltek az olyan társasági események, mint a nyitó fogadás és a gálacsora. Ez utóbbit az Égei-tenger partján lévő étteremben tartották meg. További, hagyományos görög est típusú találkozó volt az egyik legrégebbinek nevezett kisvendéglőben, a Plaka negyedben. Ezek a találkozók alkalmat nyújtottak, és bizonyos értelemben pozitív kényszerítő hatással voltak arra, hogy a résztvevők pénzbeli adománnyal személyes alapon segítsék a FIG Alapítványt a világ fiatal, törekvő és kiemelkedő szakmai tudással rendelkező földmérő szakembereinek a támogatása céljából.

A Munkahét, a műszaki kiállítás, a műszaki kirándulások és a társasági események a FIG rendezvények rangsorában kiemelkedő helyen említendő, köszönhetően a helyi szervező bizottságnak, amelyet *George Papavassiliou* irányított, *Gerasimos Apostolatos* és *Polychronis Akriditis* elnökhelyettesek és *Chryssy Potsiou* főtitkár asszony segítségével.

A Közgyűlésen négy tagszövetség felvételére került sor, nevezetesen Algériából, Kubából, Togóból és Tu-

néziából származó szervezetekről van szó. A pártoló tagok köre is bővült Szaud-Arábiából, Belgiumból és Magyarországról. Az új tagszövetségek és pártoló tagok felvételével együtt a korábban felvett kilenc új akadémiai tagszervezettel és két új testületi taggal az elmúlt évben a FIG jelentős bővüléssel büszkélkedhet. A Közgyűlés tiszteletbeli taggá választotta *Jean-Marie Becker* professzort, az 5. Bizottság korábbi elnökét.

A Közgyűlés határozatai között fontos kérdésként szerepelt a „földmérő fogalmának meghatározása” nyilatkozat felülvizsgálata és a „FIG információs elvek dokumentumának” nyilatkozat elkészítése.

Az athéni Munkahét nemcsak az olimpia közelsége miatt volt különleges esemény, hanem azért is, mert fontos állomása volt a FIG vezetése demokratikus átalakulási folyamatának, vagyis a tisztségviselők közgyűlés által történő megválasztásának. A FIG tagszövetségek néhány évvel ezelőtt olyan többségi döntést hoztak, hogy 2006-tól a közgyűlés által választott elnökség vezeti a világszervezetet, és az állandó szakmai bizottságok elnökeit sem a bizottságok, hanem szintén a Közgyűlés választja meg.

Az athéni Munkahét Közgyűlése volt hivatott megválasztani két újabb alelnököt, a már tavaly megválasztott *T. M. Won* hong-kongi alelnök mellé, és először az állandó bizottság elnökeit a 2006–2010 közötti időszakra.

Mind az alelnök jelölteket, mind a bizottsági elnökjelölteket a nemzeti szövetségek jelölheték. Természetesen a jelölés nem formális volt, hiszen nyilatkozni kellett, hogy a jelölt megválasztása esetén, a tagszövetség teljes körű szakmai és anyagi támogatást ad a tisztségviselő sikeres munkájához. A jelöltnek meg kellett felelni a FIG által előírt szakmai követelményeknek, vagyis olyan magasan kvalifikált, nemzetközileg elismert szakember, aki az elmúlt években aktívan vett részt a FIG munkájában. Neves, a FIG-ben aktív, szakemberekből álló jelölőbizottság minősítette a nemzeti szövetségek által ajánlott jelölteket. A jelölőbizottság, a nemzeti tagszervezetek által javasolt jelöltekből kiválogatva meghozta döntését, és 2004 februárjára nyilvánosságra hozta a jelöltek névsorát.

A FIG két további alelnöki posztjára 5 jelölés érkezett:

<i>Stig Enemark</i>	Dánia,
<i>Ken Allred</i>	Kanada,
<i>Hak-Chan</i>	Hong-kong,
<i>George Papavassiliou</i>	Görögország,
<i>Michel Mayoud</i>	Franciaország.

A jelölőbizottság a görög és a hong-kongi jelöltet nem javasolta, különböző okok miatt. A görög jelölt nem volt aktív a FIG munkájában, ami alapkövetelmény volt. A hong-kongi jelöltet azért nem javasolták, mert a tavaly már megválasztott első aktív alelnök

hong-kongi, és egy régióból, különösen egy országból nem javasolnak két alelnököt, mert ez ellentétes a FIG stratégiai elképzelésével, nevezetesen, hogy lehetőleg minden kontinens, régió kapjon képviselőt a FIG jövőbeni vezetésében.

Kétségtelenül a leginkább várt esemény volt a FIG két soron következő alelnökének megválasztása: három választási kört kellett megtenni ahhoz, hogy a 2005-től 2008-ig tartó időszakra elnökhelyettesként megválasszuk a dániai *Stig Enemark* professzort és a kanadai *Ken Allredet*.

Szintén a Közgyűlés választotta meg az Állandó Bizottságok elnökeit a 2006-tól 2010-ig tartó időszakra (akcióba lépésük előtt két évvel történő megválasztásuk kellő átmeneti időszakot biztosít jövőbeli tevékenységük előkészítéséhez). Az egyes bizottságok leendő új elnökei:

1. Bizottság: *Yaacoub Saade*, Libanon,
2. Bizottság: *Márkus Béla*, Magyarország,
3. Bizottság: *Chryssy Potsiou*, Görögország,
4. Bizottság: egyelőre nem volt jelölt,
5. Bizottság: *Rudolf Staiger*, Németország,
6. Bizottság: *Alojz Kopacik*, Szlovákia,
7. Bizottság: *Osskó András*, Magyarország,
8. Bizottság: *Spike Boydell*, Nagy Britannia,
9. Bizottság: *Kauko Viitanen*, Finnország,
10. Bizottság: *Andrew Morley*, Nagy Britannia.

A FIG Közgyűlés Emlékeztetője és az Annual Review éves jelentés, valamint az előadások gyűjteménye (a FIG Proceedings) elérhető a www.FIG.net weboldalon.

4. Magyar szereplés a FIG Munkahétén

4.1. Magyar résztvevők

• *Apagyí Géza*, az MFTTT elnöke, mint a magyar oldali tagszövetség képviselője, egyben az FVM főosztályvezetője,

• *dr. Márkus Béla*, a FIG Magyar Nemzeti Bizottság (MNB) elnöke, mint a magyar oldali NyME akadémiai tagszervezet képviselője és a FIG 2. Bizottság elnöki tisztének várományosa,

• *Osskó András*, mint a FIG MNB 7. Bizottságának magyar oldali referense és a 7. Bizottság elnöki tisztének várományosa,

• *Farkas István* a FÖMI főigazgató-helyettese és

• *dr. Mihály Szabolcs*, mint a FIG MNB 3. Bizottság magyar oldali referense és a várományos pártoló tag FÖMI képviselője.

4.2. Magyar előadások

• *Osskó András*: A Közép-európai Földügyi Tudásközpont tevékenységének eredményei,

• *dr. Márkus Béla*: Tananyag fejlesztés a bolognai folyamatban.

4.3. Magyar szereplés a FIG szekcióülések munkájában

• *dr. Márkus Béla*, szekcióelnöki teendők ellátása (Tananyag-modellék szekcióban),

• *dr. Márkus Béla*, szekciótitkári teendők ellátása (Közcélú térinformatika szekcióban),

• *Osskó András*, szekcióelnöki teendők ellátása (Jól működő földügyi igazgatás kialakítása szekcióban),

• *Osskó András*, szekciótitkári teendők ellátása (Jól működő földügyi igazgatás kialakítása szekcióban),

• *dr. Mihály Szabolcs*, szekcióelnöki teendők ellátása (Térbeli információk szervezése szekcióban).

4.4. Magyar elnökök a FIG Bizottságaiban

A 10 Állandó Bizottság elnöki posztjára érkezett ajánlások alapján a 3., 7., 9. bizottságok élére kettős jelölés történt, a többi Bizottság esetében 1–1 elfogadott jelölt volt.

Az elmúlt években a FIG-ben elért szakmai sikerek alapján, az MFTTT *dr. Márkus Bélát* a 2., *Osskó Andrást* a 7. Bizottság elnökének ajánlotta a 2006–2010 közötti időszakra, és nyilatkozni kellett a jelöltek szakmai és anyagi támogatásáról, melyek elengedhetetlen feltételek az elnöki poszt gyakorlásához. A jelölőbizottság mindkét jelöltet alkalmasnak találta, és *dr. Márkus Béla* egyedüli jelöltként a 2. Bizottság, *Osskó András* a 7. Bizottság elnökjelöltjeként, a német *Winfried Hawerk* társaságában indult a választáson. A bizottsági elnökválasztási procedúra két részből állt. Május 23-án az első közgyűlésen a jelöltek rövid bemutatkozást tartottak, ismertetve eddigi szakmai és FIG tevékenységüket, valamint elképzelt programjukat.

A bizottsági elnökválasztás a második közgyűlésen, május 27-én folyt le, mely nagy magyar sikert hozott. *Dr. Márkus Bélát* a közgyűlés megválasztotta a 2. Bizottság elnökének, *Osskó András* szoros küzdelemben 24–22 szavazati aránnyal nyert, és megválasztották a 7. Bizottság elnökének, *Winfried Hawerk* ellenében. Két magyar elnök a 10 Állandó Bizottságból óriási siker!

Ez a siker az egész magyar földmérő, földügyi szakma és a FIG-ben aktív szakemberek elismerése, mely mögött rendkívül sok munka van. Köszönet jár az MFTTT előző és jelenlegi elnökének, tisztségviselőinek, munkatársainak, akik támogatták, segítették a szakemberek erőfeszítéseit, munkáját. Ugyancsak köszönet illeti a FÖMI-t és a Fővárosi Földhivatalt, akik szakmailag és anyagilag komoly támogatást adtak a konferenciákra történő utazásokhoz.

4.5. A FÖMI a FIG pártoló tagja

A magyar földmérői közösség részéről a FÖMI területileg mindig aktívan részt vett a FIG munkájában. Így volt ez az utóbbi 4–6 évben is. Legutóbb 1999-ben rendezett Budapesten munkaülést a FIG 3. Bizottság részére. Ezt a munkaülést a 3. Bizottság mérföldkőként tartja számon, részben a kiemelkedő szervezés miatt, részben a FÖMI eredményeinek láttán, és nem utolsósorban azért, mert itt került sor a 3. Bizottság új szervezetének kialakítására és újfajta munkaterv kidolgozására. Dr. Mihály Szabolcs 1999 óta a FIG magyar oldali referense. Munkatársai közül Kovács Károlyné aktív résztvevője ugyanennek a Bizottságnak, és dr. Forgács Zoltán a 9. Bizottság magyar oldali referense. Ilyen gondolatok jegyében történt előzetes egyeztetés Holger Magel professzorral, a FIG elnökével arról, hogy a FIG pártoló tagja lehessen a FÖMI. Az Intézet jelentkezését az MFTTT Intézőbizottsága és elnöke írásban is támogatta. A FIG-en belüli szavazás eredményeképpen a FÖMI-t felvették pártoló tagnak. Az oklevelet a záró Közgyűlésen a FIG elnöke adta át dr. Mihály Szabolcs főigazgatónak. A pártoló tagság a következőkkel jár:

- közvetlenebb kapcsolat a FIG-gel,
- a FIG üléseire megfigyelő delegálása (szavazati joggal nem jár),
- a FÖMI rendezetten és rendszeresen megkapja a FIG kommunikációs és információs anyagokat,

- a FIG bármelyik bizottságába résztvevőt delegálhat,
- egyetlen kötelezettsége van: tagsági díj fizetése.

Osskó András Fővárosi Fh., mb. hivatalvezető, a FIG 7. Bizottság MFTTT referense; Apagyi Géza FVM, főosztályvezető, az MFTTT elnöke; Dr. Mihály Szabolcs FÖMI, főigazgató, a FIG 3. Bizottság MFTTT referense

A KARTOGRAMMÓDSZER ÚJ ÉRTELMEZÉSE

Bevezetés

Természeti és társadalmi jelenségeket, folyamatokat, azok minőségi és mennyiségi jellemzőit, szerkezetét és funkcióját szemléltetik a tematikus térképek, méghozzá rendkívül sokféleképpen. Az ábrázolási módszerek ilyen nagyfokú változatossága miatt a szaktérképeknek – grafikus megjelenésük alapján – többféle osztályozását ismeri a nemzetközi szakirodalom, pl. [1, 2, 3, 4].

A hazai kartográfia-elméletben az a gyakran használt csoportosítás vált elfogadottá, amely a vonatkozási felület, a bemutatott témák minőségi és mennyiségi jellemzői, valamint a szerkesztés módszere alapján, hét fő tematikus ábrázolási módszert különböztet meg [5, 6, 7, 8]. Ennek megfelelően tehát, a honi osztályozás a különböző szaktérképeket a jel, a pont, a felületi, a kartogram, a diagram, az izovonal és a mozgásvonalak módszerébe sorolja, amely minden szempontból logikus csoportosítását adja a tematikus ábrázolások rendszerének.

Ezért jelen tanulmányunkban e keretek között maradva, csupán a kartogram módszerrel, illetve annak újszerű megfogalmazásával foglalkozunk kiemelten. A módszer hagyományos felfogása kiválóan működött mindaddig, amíg főként csak kartográfus szakemberek foglalkoztak tematikus térképek szerkesztésével. Mára azonban olyan mértékben terjedtek el a kartogramok készítését támogató térinformatikai szoftverek, és szélesedett ki térképészeti célú alkalmazóinak és felhasználóinak köre, hogy szükségessé vált a kartogram módszer újragondolásával azt a mindennapi gyakorlathoz igazítani.

A kartogram módszer hagyományos értelmezése

A kartogram szerkesztés kezdetei a XVIII. század végének grafikus statisztikai próbálkozásaira nyúlnak vissza [9]. A statisztikai kutatásnak és adatszolgáltatásnak a XIX. század első felétől zajló kiterjedésedé-